

Žáby

„Ten žabák je ale fešák!“ zvolala obdivně jedna z žab, které plavaly v rybníce na konci vsi.

„Máš pravdu,“ přitakala druhá žába, „a ty červené plavky mu ohromně sluší. Měly bychom si je taky pořídit.“

Žabí kamarádky přestaly skotačit ve vodě a s očima na stopkách hleděly na neznámého návštěvníka.

„Zdravím vás, dámy!“ zavolal na ně žabák a parádní šipkou doplul až k nim.

„Dobrý den, pane žabáku,“ odpověděly malinko upejpavě kamarádky. „Vy tak ladně skáčete z té lávky!“

„Ach, děkuji, milé žabky,“ kvákl hnědý žabák, „ale tohle přece umí každý skokan.“

Žáby se zasmály, a za chvíli už všichni tři plavali, skákali a dováděli ve vlnách ostošest.

Skákat umějí všechny žáby, ale skokan se podle toho skutečně jmenuje. Skokan hnědý se vyskytuje v lesích, parcích, zahradách i u vodních ploch. V době svatební se ozývá jemným kvákáním. Pulci se líhnou z vajíček a za několik měsíců se mění v žabky. Dospělý skokan se živí hmyzem, pavouky, žížalami, a to hlavně v noci. Přezimuje pod listím či v děrách. U nás žije rovněž skokan skřehotavý, skokan štíhlý i skokan ostronosý, za letních teplých večerů a nocí se typickým brekekeke ozývá skokan zelený.

Všechny žáby jsou obojživelníci – v průběhu života se objevují ve vodě i na souši. K žábám ale patří i roztomilá rosnička zelená, kuňka obecná nebo blatnice skvrnitá. Pro někoho méně hezké jsou ropuchy, noční zavalití tvorové s bradavičnatou pokožkou, která může vypouštět jedovatou tekutinu. Ovšem pokud na jaře za tmy uslyšíte od vody trylkování, vězte, že to není ztracený kanárek, ale ropucha zelená.

Žabák

Jedna šipka, druhá, třetí,
žabák z prkna dolů letí.

Čtvrtá šipka, za ní pátá,
pozor, ať vás nepocáká!

Pstruh

„Hop a skok – přes říčku i přes potok,“ zpívá si rybí řečí pstruží mladík a přitom po očku sleduje, jestli vzbudil dostatečnou pozornost okolí.

U břehu se sice hemží pulci a rybí omladina, ale to není to pravé obecenstvo. Vtom pstruh zahlédl mihnout se barevný stín.

„Hej, duháku!“ zavolal, „že bys tohle nedokázal?“

A jéje, povzdechl si druhý pstruh, náš vejtaha už je zase v ráži.

„To víš, že ne!“ křikl na něj, aby měl od hrdopýška pokoj. „Ale ty zase nejsi takový krasavec,“ neodpustil si.

Pstružík jen mávl ledabyly ploutví a odskočil pryč.

Jen se, kluci, nepoperte, na každém je něco zajímavého, zabručel si pod vousy moudrý sumec samotář a zaplul u dna pod kámen.

Pstruh obecný potoční žije v bystře tekoucích vodách. Je nejrozšířenější lososovitou rybou, rychle plave. Patří i k nejhezčím – má červenočerné skvrny na zlatohnědém těle. Živí se hmyzem, korýšky a měkkýši. Uměle se chová v pstruhárnách a potom se vysazuje do čistých potoků či řek.

Pstruh duhový má severoamerický původ, ale daří se mu i u nás. Je pěkně zbarvený, má růžový až načervenalý sytý pás na stříbrných bocích a celý je posetý černými tečkami. Stejně jako pstruh říční má čelisti s drobnými zoubky – jsou to malí dravci.

Pstruh

Koukejte se na mé skoky,
přes řeky a přes potoky.

V Labi jako v Botiči
bez tyče i o tyči.

Rak

„Dobrý den, dobrý den! Jdete taky na výlet?“ volá rak na pocestného s tlumokem, který se objevil na prašné cestičce.

„Pěkně zdravím! Jsem rád, že vás potkávám. Vydal jsem se na zkušenou do rybníka Propast. A teď jsem trochu zabloudil. Nevíte, jestli jdu správně a jak je to ještě daleko?“

„Máte štěstí, pane žabáku, že jste mě potkal. Já to tu dobře znám. Kousek se vrátíte, zahnete vpravo a dojdete přímo k Propasti. Jsou to už jen dva kilometry.“

„Mockrát vám děkuji! Vidím, že putujeme stejným směrem. Co kdybychom šli spolu? Popovídáme si, cesta nám uteče... A já budu v novém rybníce cobydup.“

A tak vyrazili. Ale zda byl žabák u vody cobydup, o tom panují oprávněné pochybnosti.

Rak říční není velký cestovatel. Žije raději na jednom místě v čisté tekoucí vodě, třebaže obývá i tůně, jezera a rybníky. V březích si vyhrabává díry, v nichž se přes den ukrývá, pokud není schovaný pod kameny a kořeny ve vodě. Na lov se vydává po soumraku, přestože někdy uloví kořist i za dne. Loví hmyz, pulce, drobné rybky. Poleká-li se, klouže pozpátku ke své díře. Malí ráčci se líhnou v létě z vajíček a pár týdnů zůstávají na matčině těle. Mladí raci se svlékají z krunýřů několikrát do roka, starší jednou či dvakrát ročně. Rak kamenáč má klepeta drobnější. Tento obrněný rytíř je korýš u nás chráněný.

A proč se říká, že je někdo červený jako rak? Račí krunýř totiž po uvaření zčervená. Avšak mnohem hezčí pohled než na raka na talíři je na klepetáče v průzračné vodě.

Rak

Rak s žábou jdou do světa.
Co, raku, tvá klepeta?

Klepeta jsou v pořádku,
vždyť víš, že jdu pozpátku.